

A woman with light-colored, wavy hair, wearing a white, flowing dress, is seated on a wooden workbench in a workshop. She is holding a classical marble bust of a woman's head with both hands. The background features large windows with dark frames, and the lighting is soft and natural. The overall mood is artistic and contemplative.

Isafo

MARÍA FOLGUERA TEXT
MARTA PAZOS DIRECCIÓ
CHRISTINA ROSENVINGE MÚSICA

] Safo

MARÍA FOLGUERA TEXT

MARTA PAZOS DIRECCIÓ

CHRISTINA ROSENVINGE MÚSICA

Durada: 90 min (sense entreacte)

Any de producció: 2022

Sobre l'espectacle

En un jardí de Lesbos, illa entre Orient i Occident, la poeta Safo ha convocat a les Muses protectores de l'art per saber què serà del seu nom. Les deesses detenen el seu joc per iniciar amb Safo un viatge a través del temps: d'Ovidi al segle XXI, dels versos perduts a una subhasta a Christie's. Però també ens aproparem a la Safo humana, a l'artista que tocava en casaments i cantava al desig per diverses dones. Safo va inventar la nostra forma d'entendre l'amor. Aquesta nit, de la mà de les Muses, intentarem entendre-la a ella.

Safo és un poema escènic, musical i visual que explora la figura de la gran poeta de Lesbos. Enigmàtica i misteriosa, és una autora venerada i respectada fins avui, que va compondre més de deu mil versos, dels quals només ens han arribat escassos poemes complets i versos solts. En contrast amb la clamorosa absència de la seva obra, la seva figura llegendària no ha fet més que créixer amb el temps.

La nostra proposta escènica recorre a l'univers sàfic a través de quelcom imaginat, projectat, especulat per els/les estudiosos/es i artistes al llarg dels segles, i reconstrueix a partir del que ha quedat -els enigmàtics versos incomplets, la influència en autors posteriors com Ovidi, Catulo, Nosis o Erina-, el que va poder ser i el que significa Safo en un cànon majoritàriament masculí, que durant segles ha intentat reinterpretar la seva figura segons els valors i prejudicis de cada època. Un joc metateatral, un diàleg entre present i passat per celebrar a Safo.

] Safo

Fitxa artística

Un espectacle de: Christina Rosenvinge: Marta Pazos, María Folguera (inspirat a partir de poemes de Safo)

Cançons originals: Christina Rosenvinge

Text: María Folguera

Direcció: Marta Pazos

Direcció musical: Christina Rosenvinge

Coreografia: María Cabeza de Vaca

Intèrprets

Christina Rosenvinge

Irene Novoa

Juliane Heinemann

Lucía Bocanegra

Lucía Rey

María Pizarro

Natalia Huarte

Xerach Peñate

Escenografia: Marta Pazos

Vestuari i caracterització: Pier Paolo Álvaro

Il·luminació: Nuno Meira

So: Dany Richter

]Safo

Fitxa artística

Direcció de producció: Maite Pijuan

Producció executiva: Marina Vilardell

Ajudantia de producció: Mercè Grané

Direcció tècnica: Moi Cuenca

Coordinació tècnica: David Ruiz

Ajudantia de direcció: Marcel Solé

Ajudantia de direcció musical: Irene Novoa

Ajudantia d'escenografia: Pablo Chávez

Ajudantia de vestuari: Roger Portal

Regidoria i maquinaria: Julio Chuliá

Sastreria: Toñi Chamorro

Tècnic de llums: Lluís Bòria

Tècnic de so: Alejandro Vera i Pablo Leal

Construcció d'escenografia: Scnik Movil

Construcció de núvols: Reproducciones Sabaté

Confecció de vestuari: Pier Paolo Giordano o Roger Portal

Disseny gràfic: The Office Comunicació

Aplicacions gràfiques: Santi&Kco

Màrqueting i comunicació: Focus

Reportatge fotogràfic: David Ruano

Espectacle en castellà

Durada: 90 min

És una coproducció de: Teatre Romea, Festival Internacional de Teatro Clásico de Mérida y Grec 2022 Festival de Barcelona

Amb la col·laboració de: Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música del Ministerio de Cultura y el Institut Català de les Empreses Culturals de la Generalitat de Catalunya.

Col·laboradors: Jorge de la Garza, Montibello, Rowenta

Agraïments: Aurora Luque, Vanesa Gutiérrez, Sarai Muñoz, María Rius, Berta Lucía Bertràn

Institucions: ICEC

Distribució: (requadre Sergi Calleja)
scalleja@focus.cat T. 678 73 92 94

] Safo

En primera persona

ANTE TODO, SAFO ERA MÚSICA

Los versos de Safo nacieron cantados. No se leían en la intimidad, sino que tenían melodía y ritmo y se interpretaban a viva voz -quizás amplificados por un coro- en celebraciones colectivas. Aquellos que los escuchaban, se los aprendían de memoria para reinterpretarlos a su vez, y así corrían por los salones y las sobremesas en forma oral. No se fijaron en forma escrita hasta mucho después de su muerte. Existe, pues, un vínculo natural con la canción pop contemporánea.

La música de Safo se ha perdido. No se ha podido reconstruir la sonoridad original de esos hits de la antigüedad, son un misterio. Pero es posible -y muy tentador- zambullirse en el espíritu de sus textos, en ese dulce tormento de no poder agarrar lo deseado, y jugar con algunos elementos de su legado poético y musical: la estrofa sáfica, la lira, el plectro, el modo mixolidio; pero, sobre todo, con la potencia de sus imágenes, y reinterpretarlos desde el pop contemporáneo.

En el fragmento 36, Safo dice: "Deseo, y después busco". Este verso define certeramente el anhelo que nos mueve. La necesidad de escribir antecede a las palabras, el impulso de hacer vibrar la voz y el instrumento musical antecede a la canción. El deseo de amar antecede al encuentro con el objeto amoroso.

En otro fragmento Safo dice: "Vamos, lira divina, hazte sonora". Hoy su lira sería una guitarra, o tal vez un sintetizador. ¿Cómo habría sonado Safo, la cantautora primigenia, la primera de la estirpe, en el siglo XXI? Imaginemos una tarde florida, no tan remota, en una isla intemporal.

Christina Rosenvinge

] Safo

EL SOL DE LESBOS

La puesta en escena de *Safo* transita entre lo oculto y lo revelado.

En un diálogo constante entre lo que se ha perdido y lo que ha permanecido a lo largo de los siglos, la plástica escénica gira en torno al estudio de la propia iconografía de la poeta, a través de algunas de sus representaciones pictóricas y escultóricas más icónicas a lo largo de los siglos. Safo lo inunda todo.

El sol de Lesbos desaparece y ella es una lluvia encantadora que derrite los cuerpos de mármol, que toman vida. Aparece con su lira dorada y el oro salpica las imágenes simbólicas que, a través del cuerpo palpitante de las intérpretes, forman paisajes de tiempo suspendido.

El propio teatro es Safo y, como el cuerpo de la poeta en numerosas representaciones, aparece envuelto por tejidos color peonía, como flores de ramo de novia. La arquitectura está ante tus ojos, pero, como ocurre con sus versos, no se revela completa. Como en la propia historia de la poeta, siempre hay algo que no nos deja ver su genialidad de forma plena.

Marta Pazos

] Safo

“ALGUIEN SE ACORDARÁ DE NOSOTRAS”

Al investigar a Safo, asombra la recurrencia de ciertos lugares comunes que han marcado su mito como autora: sacerdotista, regente de una escuela de jóvenes poetas, suicida por un hombre, décima musa... Nuestra mirada quiere reconocer a la Safo poeta, de la que se sabe muy poco biográficamente, pero sobre la que operan todo tipo de mitos. Traer a las Musas a escena nos permite jugar con esas dudas y proyecciones. El teatro es el lugar para el encuentro de lo irresoluble, un sitio donde por fin podemos hacer, por ejemplo, que Safo pida cuentas a Ovidio por alterar su mito con una leyenda falsamente biográfica. Mientras tanto, las Musas juegan a encarnar a distintos personajes, a esos poetas históricos posteriores, a sus discípulas coetáneas o a la mismísima diosa Afrodita.

En el espacio y en el tiempo del escenario, volveremos a aquel paradisíaco jardín mediterráneo, un Lesbos más permisivo que las severas Atenas o Esparta, donde Safo se erigió como referente para los siglos venideros. Queremos traerla de nuevo a la canción popular, a la ironía y al suspense, porque encontrarse con ella es descubrir su fragilidad indestructible. Como dijo la misma Safo en un verso: “Te aseguro que alguien se acordará de nosotras”.

María Folguera

]Safo

Sobre les artistes

MARTA PAZOS

Marta Pazos és una de les creadores més rellevants de l'avantguarda escènica espanyola. Directora d'escena, escenògrafa, figurinista i intèrpret, es llicencia en Belles Arts per la Universitat de Barcelona en l'especialitat de pintura, completa la seva formació a Itàlia a l'Scuola Cònia de la Societas Raffaello Sanzio (dirigida per Claudia Castellucci) i funda la seva pròpia companyia, Voadora, amb la qual firma alguns dels seus muntatges més emblemàtics.

Des de l'any 2000, dirigeix teatre i òpera pel Centro Dramático Nacional, el Teatro Real, el Teatro Español, el Teatre Lliure, el Teatro de La Abadía, el Centro Dramático Galego o MA Scène Nationale de França, entre d'altres. Pazos ha rebut el Premio de Honor al mèrit en las Artes Escénicas de la MIT Ribadavia, el Premio de Honor 'Dorotea Bárcenas' 2018 i diversos premis de Teatro María Casares com a directora d'escena i escenògrafa.

Entre les seves posades en escena destaquen l'òpera *Je suis narcissiste* de Raquel García-Tomás, finalista en els International Opera Awards 2020 com a millor estrena mundial; les versions de les obres de Shakespeare: *Othello*, *Sueño de una noche de verano* i *La tempestad*; o les posades en escena dels textos de Federico García Lorca: *Viaje a la Luna* i *Comedia sin título*.

Pazos aconsegueix portar a l'escena una dimensió arquetípica i simbòlica i materialitzar-la a través del treball amb el color i les formes pures, creant una experiència estètica emancipada de les servituds del naturalisme a l'ús i teixida d'altres disciplines artístiques que -a manera d'alquímia- observa, connecta i celebra.

] Safo

MARÍA FOLGUERA

María Folguera és escriptora, dramaturga, directora d'escena i gestora cultural. Especialitzada en la creació i recerca sobre escriptors, mite, autoria i cànon, ha treballat sobre figures com Teresa de Jesús, Emilia Pardo Bazán o Elena Fortún. Entre els seus últims projectes teatrals està el díptic *Sendera Fortún* per al Centro Dramático Nacional, amb la direcció de *Celia en la Revolución* (2019) i la direcció i escriptura d'*Elena Fortún* (2020). Altres projectes són *La guerra según Santa Teresa* per al Festival de Otoño de la Comunidad de Madrid en 2018, *La blanca* (Cervantes Theatre de Londres, 2018) o *Hilo debajo del agua* (Premi Valle-Inclán de Textos Teatrales 2009).

Ha presentat espectacles a Alemanya, Anglaterra i els Estats Units. Va estudiar Direcció d'Escena en la RESAD i Teoria de la Literatura i Literatura Comparada en la Universitat Complutense. Com a narradora, ha publicat en 2021 la seva tercera novel·la, *Hermana. (Placer)*, en Alianza. Ha rebut diferents premis de narrativa i teatre. Des de 2018 és directora artística del Teatre Circo Price de Madrid.

CHRISTINA ROSENVINGE

Christina Rosenvinge és cantautora, lletrista, productora, ocasionalment actriu i posseeix una llarga trajectòria per la qual ha rebut el Premio Nacional de las Músicas Actuales 2018.

S'inicia als setze anys en el grup punk Ella y Los Neumáticos, coneix l'èxit massiu amb el duo Álex & Christina a la fi dels anys 80 (*Álex & Christina, El Ángel y el diablo*), s'estrena com a cantautora amb Christina y Los Subterráneos en els anys 90 (*Que me parta un rayo, Mi pequeño animal i Cerrado*). En la dècada dels 2000 es muda a Nova York, on inicia un període d'experimentació amb una trilogia de discos en anglès (*Frozen Pool, Foreign Land i Continental 62*). De tornada a Espanya grava un disc en col·laboració amb Nacho Vegas, *Verano fatal. Amb Tu labio superior* (2008), *La joven Dolores* (2011), *Lo nuestro* (2015)

] Safo

i *Un hombre rubio* (2018), Rosenvinge consolida un cosmos propi reconegut per unanimitat per la crítica, que elogia com “una nigromante que tradueix risc i recerca en cançó de llei” (Mondo Sonoro); “una obra imprescindible i rica, essencial en la història de la nostra música” (Rockdelux); o “Un talent que no acaba de conèixer cim creatiu ni molt menys desgast” (Jenesaispop).

Christina Rosenvinge ha col·laborat component peces musicals amb artistes conceptuals com Sophie Calle, en l'obra *Take Care of Yourself*, que va representar a França en la Biennale di Venezia en 2007; o Rosalía Banet, en la seva obra *Comestibles*. Com a lletrista, ha col·laborat amb la cantora Rocío Márquez. I, també, amb músics com Lee Ranaldo, Benjamí Biolay, Geòrgia Hubley i David Pajo.

En 2019 es publica el seu primer llibre, *Debut* (Literatura Random House), una antologia que recull més d'un centenar de lletres de cançons acompanyades per textos que reconstrueixen el relat dels dies en què es van escriure els seus discos en solitari, a més d'un assaig sobre les tècniques d'escriure vers cantat, titulat *La palabra exacta*, tema sobre el qual ha impartit xerrades en diferents universitats.

En 2021 es va estrenar la pel·lícula *Karen* (2021) dirigida per María Pérez Sanz, on Rosenvinge encarna a l'escriptora Karen Blixen i compon la banda sonora. Recentment ha compost i produït la cançó final de la sèrie *Maricón perdido*, creada per l'escriptor Bob Pop.

© Jero Morales / Festival de Mérida.

© Jero Morales / Festival de Mérida.

]Safo

Informació general

Comparteix la teva experiència a les xarxes socials amb el hashtag #SAFO i etiqueta a @Teatre_Romea

Horaris

De dimarts a dissabte: 20 h

Diumenges: 18 h

Consulteu a la web els horaris dels dies festius

Preus

A partir de 17€

Venda d'entrades

Taquilla Teatre Romea – teatreromea.cat

Preus especials per a grups a Promentrada

www.promentrada.com – 93 309 70 04

Contacte de premsa

Judit Hernández i Anna Pérez

93 309 75 38 – premsa@focus.cat